

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-709-84(3)/17/JS

Warszawa, 25 lipca 2017 r.

DECYZJA DIH-1/ 55 /2017

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1063), art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2014 poz. 915, z późn. zm.) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Andrzeja Szwedy prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą „AMSARP” Andrzej Szweda w Łaziskach od decyzji Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej we Wrocławiu z 30 maja 2017 r. (nr akt sprawy: DJG-KBP-ŻG.8361.52.2017), którą na ww. przedsiębiorcę nałożono karę pieniężną w wysokości 300 zł (słownie: trzysta złotych) z tytułu naruszenia obowiązków wynikających z przepisów o uwidacznianiu cen towarów i usług, **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

Pismem z 7 marca 2017 r., na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1829, z późn. zm.), zwanej dalej „*ustawą o swobodzie działalności gospodarczej*”, Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej we Wrocławiu, zwany dalej również „*Dolnośląskim WIIH*”, zawiadomił przedsiębiorcę Andrzeja Szwedę prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą „AMSARP” Andrzej Szweda w Łaziskach, zwanego dalej również „*stroną*”, o zamiarze wszczęcia kontroli w zakresie m.in. przestrzegania przepisów dotyczących uwidaczniania cen. Przedmiotowe pismo strona odebrała 8 marca 2017 r.

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 24 – 29 marca 2017 r. przez inspektorów reprezentujących Dolnośląskiego WIIH, w Pawilonie handlowym nr 49 na targowisku miejskim mieszczącym się przy ul. Jeleniogórskiej w Bolesławcu, należącym do strony, sprawdzono m.in. prawidłowość informowania o cenach w przypadku 32 partii spośród 200 partii oferowanych do sprzedaży w stosunku do wymagań określonych w ustawie z dnia 9

maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. poz. 915, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o informowaniu o cenach”. W wyniku powyższego stwierdzono, że wszystkie objęte kontrolą (32 partie) o wartości 1.584,80 zł, tj.:

1. Humus a` 200 g (10 sztuk);
2. Chia z tapioką i musem owocowym a` 330 g (7 sztuk);
3. Masło extra a` 250 g (7 sztuk) ;
4. Jogurt naturalny 2% a` 330 g (7 sztuk);
5. Jogurt naturalny 9% a` 330 g (6 sztuk);
6. Kefir naturalny 2% a` 400 g (7 sztuk);
7. Śmietana 18% a` 250 g (6 sztuk);
8. Śmietana 12% a` 250 g (5 sztuk);
9. Jogurt owocowy a` 250 g (12 sztuk);
10. Musztarda miodowa a` 200 g (3 sztuki);
11. Musztarda piknikowa a` 200 g (3 sztuki);
12. Musztarda ostra a` 200 g (5 sztuk);
13. Ketchup a` 200 g (7 sztuk);
14. Chrzan tarty a` 160 g (5 sztuk);
15. Ćwikła a` 260 g (6 sztuk);
16. Przecier pomidorowy a` 340 g (5 sztuk);
17. Przecier ogórkowy a` 275 g (3 sztuki);
18. Żur staropolski a` 500 ml (5 sztuk);
19. Patison konserwowy a` 650g/320g (4 sztuki);
20. Pasztet wiejski a` 190 g (46 sztuk);
21. Mielonka mięsna a` 190 g (16 sztuk);
22. Smalec z gęsi a` 200 g (3 sztuki);
23. Pierogi ruskie a` 500 g (20 sztuk);
24. Pierogi z bryndzą a` 500 g (1 sztuka);
25. Pierogi z mięsem a` 500 g (4 sztuki);
26. Pierogi z kapustą i grzybami a` 500 g (1 sztuka);
27. Sok tłoczony z żurawiny a` 250 ml (9 sztuk);
28. Sok tłoczony gruszkowy a` 250 ml (2 sztuki);
29. Sok tłoczony jabłkowy z miętą a` 250 ml (2 sztuki);
30. Sok tłoczony jabłkowy a` 250 ml (10 sztuk);
31. Sok tłoczony jabłkowy korzenny a` 250 ml (10 sztuk);
32. Sok tłoczony z czarnym bzem a` 250 ml (8 sztuk)

nie posiadały informacji o cenach jednostkowych, co stanowiło naruszenie wymagań art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 4 ust. 1 pkt 1, 2 rozporządzenia Ministra

Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie uwidacznia cen towarów i usług (Dz. U. z 2015 r., poz. 2121), zwanego dalej „*rozporządzeniem w sprawie uwidaczniania cen*”.

Powyższe ustalenia udokumentowano w Protokole kontroli 29 marca 2017 r. (nr akt kontroli: DJG-KBP-ŻG.8361.52.2017) oraz załączniku nr 1, podpisanym przez osobę upoważnioną do reprezentowania kontrolowanego przedsiębiorcy.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, pismem z 15 maja 2017 r., Dolnośląski WIIH poinformował przedsiębiorcę Andrzeja Szwedę prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą „AMSARP” Andrzej Szweda w Łaziskach o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie nałożenia na przedsiębiorcę, na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, kary pieniężnej z tytułu nieprzestrzegania wymogu uwidaczniania cen jednostkowych oferowanych produktów oraz o przysługującym stronie prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Pismem tym strona została również wezwana do przekazania informacji o wielkości osiągniętego obrotu i przychodu.

Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa, przekazując organowi jedynie dane dotyczące przychodu.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z 30 maja 2017 r. (nr akt sprawy: DJG-KBP-ŻG.8361.52.2017), Dolnośląski WIIH nałożył na ww. przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 300 zł (słownie: trzysta złotych), na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, z tytułu naruszenia obowiązku uwidaczniania cen jednostkowych towarów.

Pismem z 13 czerwca 2017 r., strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „*Prezesem UOKiK*”, odwołanie od ww. decyzji ponieważ jak się wyraziła „jest z niej niezadowolona”. W uzasadnieniu strona podkreśliła, że przedmiotem jej działalności jest sprzedaż mięsa i przetworów mięsnych, na których ceny jednostkowe były poprawne. W sprzedaży występują również w niewielkich ilościach opakowane produkty mięsne i nabiał, na których były uwidocznione ceny za opakowanie. Strona uważa, że w przypadku tych produktów brak oznakowania cenami jednostkowymi pozostaje bez znaczenia ponieważ w ofercie prowadzonego przez nią sklepu w 90% nie występują produkty identyczne z różnych firm, a tym samym nie ma możliwości porównywania ich cen jednostkowych. W konkluzji strona wniosła o uchylenie decyzji oraz umorzenie postępowania z uwagi „na niską szkodliwość społeczną uchybienia”.

Pismem z 30 czerwca 2017 r., Prezes UOKiK poinformował przedsiębiorcę Andrzeja Szwedę prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą „AMSARP” Andrzej Szweda w Łaziskach, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 ustawy z

dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257), zwanej dalej „k.p.a.”, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Sposób uwidaczniania cen, w tym cen jednostkowych określa rozporządzenie w sprawie uwidaczniania cen wydane na podstawie art. 4 ust. 2 ww. ustawy.

W myśl § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy.

Cenę oraz cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności:

- 1) na wywieszce;
- 2) w cenniku;
- 3) w katalogu;
- 4) na obwolucie;
- 5) w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu,

o czym stanowi § 3 ust. 2 ww. rozporządzenia.

W myśl § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cena jednostkowa dotyczy odpowiednio ceny za:

- 1) litr lub metr sześcienny – dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według objętości,
- 2) kilogram lub tonę – dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według masy,
- 3) metr lub metr kwadratowy – dla towarów sprzedawanych według długości lub powierzchni,
- 4) sztukę – dla towarów sprzedawanych na sztuki.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jeżeli przedsiębiorca nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 20.000 zł.

Ustalając wysokość kary pieniężnej, zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej uwzględnia stopień naruszenia obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość jego obrotów i przychodu.

W niniejszej sprawie, w toku kontroli przeprowadzonej w placówce handlowej należącej do Andrzeja Szwedę prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą „AMSARP” Andrzej Szweda w Łaziskach stwierdzono, że w przypadku 32 ww. ocenionych towarów nie uwidoczniono informacji o cenie jednostkowej. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Dolnośląski WIIH nałożył w drodze decyzji karę pieniężną na ww. przedsiębiorcę, to jest na podmiot, który nie dopełnił powyższego obowiązku.

Odwołując się od decyzji strona nie kwestionuje ustaleń kontroli, jednakże podnosi, że przedmiotem jej działalności jest sprzedaż mięsa i przetworów mięsnych, na których naniesiono poprawne ceny jednostkowe. W sprzedaży występują również w niewielkich ilościach opakowane produkty mięsne i nabiał, na których były uwidocznione ceny za opakowanie. Strona uważa, że w przypadku tych produktów brak oznakowania cenami jednostkowymi pozostaje bez znaczenia ponieważ w ofercie prowadzonego przez nią sklepu w 90% nie występują produkty identyczne z różnych firm, a tym samym nie ma możliwości porównywania ich cen jednostkowych. W konkluzji strona wniosła o uchylenie decyzji oraz umorzenie postępowania z uwagi „na niską szkodliwość społeczną uchybienia”.

Odnosząc się do powyższego, Prezes UOKiK wskazuje, że argumentacja strony nie zasługuje na uwzględnienie. Wskazać należy, że art. 6 ustawy o informowaniu o cenach statuuje odpowiedzialność administracyjną podmiotów, wobec których stwierdzono naruszenie wymagań określonych w art. 4 tej ustawy. Regulacja ta ma na celu wyeliminowanie nieprawidłowości w informowaniu konsumentów o cenach towarów i usług. Odpowiedzialność wynikająca z ww. przepisu ma charakter obiektywny i powstaje z chwilą popełnienia naruszenia. Obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej opiera się na zasadzie ryzyka (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 października 2010 r., sygn. II OSK 1079/12). Oznacza to, że przesłanką tej odpowiedzialności jest stwierdzenie nieprzestrzegania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków. Wobec powyższego, organ po stwierdzeniu faktu naruszenia obowiązku, o którym mowa w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach, może jedynie wydać decyzję administracyjną, na podstawie której nakłada karę pieniężną w przewidzianej w tej ustawie wysokości. Mając więc na uwadze charakter odpowiedzialności administracyjnej, bez znaczenia pozostają okoliczności, w wyniku których strona dopuściła się nieprawidłowości, gdyż karę wymierza się za samo naruszenie prawa.

Dla sprawy nie ma również znaczenia argumentacja strony, iż w jej ocenie, brak oznakowania 32 zakwestionowanych produktów ceną jednostkową pozostawał bez znaczenia, jeżeli chodzi o możliwość porównywania cen, ponieważ nie występują identyczne produkty z różnych firm to jest od różnych producentów. Prezes UOKiK wskazuje bowiem, że uwidocznienie ceny jednostkowej produktu jest ustawowym obowiązkiem sprzedawcy, z którego są zwolnione wyłącznie produkty wskazane wprost w § 7 rozporządzenia w sprawie

uwidaczniania cen. Zakwestionowane 32 produkty spożywcze oznaczone na opakowaniu jednostką masy lub objętości (1kg/1l lub ich dziesiętnych wielokrotności), zwolnieniem tym nie zostały objęte, więc w ich przypadku wymagane jest uwidocznienie również ceny jednostkowej. Należy wskazać też, że funkcją ceny jednostkowej jest umożliwienie konsumentom porównania cen produktów w sposób optymalny na podstawie prostych kalkulacji, bez konieczności przeprowadzania skomplikowanych działań matematycznych. Dlatego też oprócz ceny (za produkt) na wywieszce cenowej, w miejscu sprzedaży musi się również na niej znaleźć cena jednostkowa, a więc przeliczenie na odpowiednią jednostkę miary (litr, kilogram). Konieczność informowania o cenie jednostkowej to przede wszystkim ukłon w stronę konsumentów, którzy mogą nie tylko porównać ceny takich samych lub podobnych produktów w miejscu sprzedaży, ale także mogą faktycznie przekonać się czy podana cena jednostkowa (za litr, kilogram) jest niska czy wysoka i czy nie warto zrobić zakupów w innym sklepie.

Prezes UOKiK wskazuje również, że zgodnie z art. 8 stosowanej pomocniczo dyrektywy 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz. U. UE L 80 z 18.3.1998, s. 27), zwanej dalej „*dyrektywą 98/6/WE*”, kary pieniężne za naruszenie obowiązku informowania konsumentów o cenie oferowanych produktów i usług muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. Organy Inspekcji Handlowej przy ustalaniu wysokości nakładanej kary pieniężnej, zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, biorą pod uwagę stopień naruszenia obowiązków, dotychczasową działalność przedsiębiorcy oraz wielkość jego obrotów i przychodu. W przedmiotowej sprawie Prezes UOKiK uznał, że Dolnośląski WIIH prawidłowo ocenił wszystkie ww. przesłanki i w całości podziela ustalenia, jakich w tym zakresie dokonał organ pierwszej instancji.

Miarkując stopień naruszenia obowiązków, Dolnośląski WIIH właściwie uznał, że brak cen jednostkowych przy 32 partiach produktów pozbawiał konsumentów prawa do podjęcia optymalnej decyzji w zakresie wyboru towaru, naruszając tym samym ich interesy ekonomiczne. Przy wymiarze kary wzięto pod uwagę, że naruszenie przepisów dotyczyło co prawda wszystkich skontrolowanych produktów, ale tylko w zakresie niewidocznienia cen jednostkowych zaś ceny sprzedaży produktów były uwidocznione w sposób właściwy. Uwzględniono także, że sklep oferował stosunkowo niewielki asortyment, tj. 200 partii różnych produktów.

Biorąc pod uwagę dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku, organ pierwszej instancji zasadnie wziął pod uwagę, że przedsiębiorca należy do grupy mikroprzedsiębiorców (art. 104 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej) i od czasu wejścia w życie nowych zmienionych przepisów dotyczących uwidaczniania cen nie był kontrolowany przez Dolnośląski WIIH w tym zakresie.

Przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej prawidłowo uwzględniono także kryterium wielkości obrotów i przychodu na podstawie dokumentu przekazanego przez stronę przy piśmie z 19 maja 2017 r.

Zauważyć należy, że nałożona na stronę kara pieniężna w wysokości 300 zł stanowi 1,5% możliwej do wymierzenia. Wobec powyższego, w ocenie Prezesa UOKiK, kara ta jest proporcjonalna i adekwatna do stwierdzonych nieprawidłowości.

Kara pieniężna wymierzana na gruncie przepisów o informowaniu o cenach powinna odpowiadać także wymogom wskazanym przez prawodawcę unijnego, tj. być skuteczna, proporcjonalna i odstrasżająca (art. 8 dyrektywy 98/6/WE). Skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Żeby kara była odstrasżająca jej wysokość powinna być dotkliwa dla przedsiębiorcy, ale nie eliminować go z rynku. Kara nałożona na podmiot musi także spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, tj. być ostrzeżeniem dla przedsiębiorcy, mającym na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości (tak WSA w Warszawie w wyroku z 7 września 2012 r., sygn. VI SA/Wa 918/12, odnosząc się do podobnych przesłanek istniejących w unijnym prawie żywnościowym). Wymierzona kara powinna być proporcjonalna, to jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były tylko towary lub usługi opatrzone odpowiednimi informacjami o cenach, jak również kara powinna być możliwie najmniej uciążliwa. Wszystkie te cele kary winny być łącznie uwzględniane, co też, w ocenie organu drugiej instancji, miało miejsce w przedmiotowej sprawie.

Wobec powyższego, z uwagi na nieprzestrzeganie przepisów regulujących informowanie o cenach skutkujące naruszeniem interesów konsumentów, Prezes UOKiK nie znalazł argumentów przemawiających za zmianą decyzji Dolnośląskiego WIIH.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 k.p.a. w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej we Wrocławiu w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a., organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 718, z późn. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga wnoszona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, którą należy wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 201).

z up. PREZESA
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Inspekcji Handlowej
Dariusz Łomowski

Otrzymują:

1. Andrzej Szweda
prowadzący działalność
gospodarczą pod nazwą
„AMSARP” Andrzej Szweda
Łaziska nr 1 b,
59-700 Bolesławiec
2. Dolnośląski Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej we Wrocławiu
3. a/a